

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 kwietnia 1974 r.

w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej.

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o utworzeniu urzędu Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 13, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do zakresu działania Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej należą sprawy:

- 1) handlu zagranicznego i związanej z nim współpracy gospodarczej z zagranicą,
- 2) gospodarki morskiej, a w szczególności żeglugi morskiej, portów morskich, usług morskich, morskiej gospodarki rybnej oraz administracji morskiej.

§ 2. 1. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej jest koordynatorem kształtowania i realizacji stosunków z zagranicą w dziedzinie handlu zagranicznego i związanej z nim współpracy gospodarczej z zagranicą, jak też gospodarki morskiej — wynikających z polityki gospodarczej i zagranicznej Państwa.

2. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej koordynuje działalność ministrów, urzędów centralnych, centralnych związków spółdzielni oraz innych jednostek organizacyjnych w dziedzinie handlu zagranicznego w zakresie wynikającym z posiadania przez Państwo

monopolu handlu zagranicznego oraz w dziedzinie gospodarki morskiej.

3. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej jest koordynatorem kształtowania i realizacji stosunków z zagranicą w dziedzinie handlu zagranicznego i związanej z nim współpracy gospodarczej z zagranicą na podstawie wieloletnich i rocznych narodowych planów społeczno-gospodarczych oraz odpowiada za wykonanie planów handlu zagranicznego w zakresie obrotów towarowych oraz związanych z nimi usług i płatności.

4. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej z tytułu uprawnień i obowiązków określonych w § 2 ust. 1—3 jest upoważniony, z zastrzeżeniem przepisów ust. 5 i 6, do wydawania zaleceń, wytycznych i decyzji oraz zobowiązany jest do udzielania właściwym resortom pomocy w realizacji zadań handlu zagranicznego i gospodarki morskiej.

5. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej przy wykonywaniu uprawnień i obowiązków określonych w rozporządzeniu współdziała z:

— Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów,

- Ministrem Spraw Zagranicznych,
- Ministrem Finansów,
- Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki,
- Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych,
- Przewodniczącym Państwowej Komisji Cen,
- ministrami, realizującymi bezpośrednio i pośrednio zadania w dziedzinie handlu zagranicznego.

6. Zakres, zasady i tryb współdziałania, o którym mowa w ust. 5, określają odrębne przepisy.

§ 3. W wymienionych w § 1 dziedzinach działalności do zakresu działania Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej należy w szczególności:

1. w dziedzinie handlu zagranicznego i gospodarki morskiej łącznie:

- 1) nadzór nad wykonywaniem narodowego planu społeczno-gospodarczego i budżetu resortu,
- 2) inicjowanie i realizowanie zadań mających na celu pogłębianie socjalistycznej integracji i rozszerzanie współpracy gospodarczej w ramach Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej,
- 3) kontrola prawidłowości, celowości, gospodárności i efektywności działania jednostek organizacyjnych resortu,
- 4) wydawanie i występowanie z wnioskami o wydanie przepisów dotyczących działalności resortu,
- 5) ustalanie zasad polityki zatrudnienia i płac oraz zawieranie zbiorowych układów pracy w handlu zagranicznym i gospodarce morskiej,
- 6) tworzenie, łączenie, przekazywanie, przekształcanie i likwidacja przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych, zastrzeżonych do decyzji ministra,
- 7) powoływanie i likwidowanie, w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych polskich placówek ekonomiczno-handlowych za granicą,
- 8) upowaznianie polskich jednostek organizacyjnych do udziału w przedsięwzięciach handlowych i produkcyjno-handlowych za granicą oraz ustalanie zasad i form tego udziału,
- 9) występowanie do Ministra Spraw Zagranicznych o mianowanie i odwołanie kierowników i personelu dyplomatycznego w polskich placówkach ekonomiczno-handlowych za granicą oraz powoływanie i odwoływanie pozostałych pracowników zatrudnionych w tych placówkach oraz w przedstawicielstwach (delegaturach) jednostek handlu zagranicznego, bez względu na ich podporządkowanie resortowe,
- 10) opracowywanie metod badania i ustalanie zasad kształtowania i kryteriów oceny efektywności obrotów towarowych i usługowych z zagranicą oraz odpowiednie stosowanie instrumentów ekonomicznych i administracyjnych dla optymalizacji tej efektywności,
- 11) prowadzenie działalności w dziedzinie informacji i propagandy społecznej, gospodarczej i marynistycznej;

2. w dziedzinie handlu zagranicznego:

- 1) opracowywanie projektów prognoz i programów rozwoju stosunków gospodarczych z poszczególnymi krajami i grupami krajów oraz ustalanie geograficznych kierunków rozwoju handlu zagranicznego,
- 2) opracowywanie projektów wieloletnich i rocznych planów handlu zagranicznego i usług transportu mor-

skiego oraz odpowiednich projektów planów bilansu płatniczego w części dotyczącej, obrotu towarowego i usług z nim związanych, a także wynikających z nich projektów planów finansowych,

- 3) dokonywanie, na podstawie narodowych planów społeczno-gospodarczych, rozdziału zadań i środków dewizowych w zakresie handlu zagranicznego pomiędzy jednostki podporządkowane oraz między ministrów, którym są podporządkowane jednostki organizacyjne uprawnione do działalności w zakresie handlu zagranicznego, i nadzorowanie wykonania tych zadań,
- 4) koordynowanie realizacji planów bilansu płatniczego w zakresie obrotów towarowych i usługowych związanych z tymi obrotami, ustalanie dla jednostek podporządkowanych oraz dla ministerstw grupujących jednostki organizacyjne uprawnione do działalności w zakresie handlu zagranicznego zadań dotyczących wpływów i wydatków dewizowych oraz zaciągania i udzielania kredytów, związanych z tym obrotem,
- 5) dysponowanie przydzieloną rezerwą dewizową,
- 6) prowadzenie polityki celnej,
- 7) udzielanie pozwoleń na przywóz i wywóz towarów w obrocie z zagranicą,
- 8) ustalanie zasad polityki w zakresie dewizowych cen towarów i usług związanych z obrotem towarowym z zagranicą oraz nadzorowanie jej realizacji,
- 9) opracowywanie założeń polityki kredytowej z zagranicą, prowadzenie polityki rozliczeń i płatności w stosunkach z poszczególnymi państwami lub grupami państw oraz przedstawianie wyników realizacji ustalonej polityki kredytowej,
- 10) prowadzenie działalności mającej na celu zapewnienie optymalnych warunków traktatowo-prawnych rozwoju handlu zagranicznego i związanej z nim współpracy gospodarczej, a w szczególności negocjowanie międzynarodowych umów w tym zakresie,
- 11) podpisywanie z upowaznienia Rady Państwa lub Rady Ministrów międzynarodowych umów handlowych oraz innych umów gospodarczych, a także nadzorowanie ich wykonania,
- 12) opiniowanie podstawowych zasad i warunków oraz projektów umów w zakresie stosunków gospodarczych z zagranicą pociągających za sobą zobowiązania towarowe i związane z nimi płatności, oraz podpisywanie ich z upowaznienia Rady Państwa lub Rady Ministrów bądź innych ministrów lub w ich imieniu
- 13) organizowanie kontaktów z międzynarodowymi organizacjami handlowymi i gospodarczymi oraz z międzynarodowymi ugrupowaniami gospodarczymi, a także opracowywanie odpowiednich wniosków i założeń dla rozwoju stosunków z tymi organizacjami i ugrupowaniami,
- 14) ustalanie zasad i organizacji kontroli ilościowej i jakościowej towarów w obrocie z zagranicą z uwzględnieniem wymagań standaryzacyjnych,
- 15) określanie zasad organizowania międzynarodowych targów i wystaw gospodarczych w kraju i za granicą oraz uczestnictwa polskich jednostek organizacyjnych w imprezach o charakterze handlowym za granicą, jak też zasad propagandy i reklamy,
- 16) ustalanie zasad i wytycznych obsługi prawnej handlu zagranicznego,
- 17) kierowanie działalnością polskich placówek ekonomiczno-handlowych za granicą podległych bezposred-

- mo orz nadzorowanie i koordynowanie działalności polskich jednostek gospodarczych za granicą, których działalność wiąże się z wymianą handlową i współpracą gospodarczą, bez względu na ich podporządkowanie resortowe,
- 18) nadzorowanie i koordynowanie pracy przedsiębiorstw handlu zagranicznego, podległych innym ministrom,
  - 19) na wniosek zainteresowanego ministra lub z własnej inicjatywy nadawanie i cofanie uprawnień do prowadzenia działalności w zakresie handlu zagranicznego z określeniem przedmiotu, zakresu i warunków uprawnień oraz nadzorowanie i koordynowanie pracy jednostek, które otrzymały uprawnienia w tej dziedzinie,
  - 20) nadawanie i cofanie uprawnień zagranicznym osobom fizycznym i prawnym do działalności w zakresie handlu zagranicznego na terytorium Polski, z określeniem przedmiotu, zakresu oraz warunków wykonywania tych uprawnień,
  - 21) upoważnianie jednostek organizacyjnych uprawnionych do działalności w dziedzinie handlu zagranicznego do organizowania prowadzenia za granicą sieci sprzedaży, zakupu, kooperacji, obsługi technicznej i handlowej oraz do prowadzenia działalności służącej rozwijaniu eksportu polskich towarów, jak również ustalanie warunków i zasad organizowania takiej sieci,
  - 22) prowadzenie polityki kadrowej i zatrudnienia, ustalanie wymagań kwalifikacyjnych dla pracowników zatrudnionych w jednostkach handlu zagranicznego oraz wyrażanie zgody na powoływanie i odwoływanie przez właściwych ministrów dyrektorów naczelnych i ich zastępców w jednostkach handlu zagranicznego, podporządkowanych tym ministrom,
  - 23) w stosunkach z krajami kapitalistycznymi współdziałanie z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów przy opracowywaniu instrukcji i programów działalności komisji mieszanych oraz organizowanie i nadzorowanie pracy sekretariatów tych komisji,
  - 24) nadzorowanie i kontrolowanie zgodności działania wszystkich jednostek uprawnionych do działalności w zakresie handlu zagranicznego z przepisami regulującymi tę działalność,
  - 25) współdziałanie w wytyczaniu kierunków rozwoju branż proeksportowych, specjalizacji produkcji i kooperacji przemysłowej,
  - 26) operatywne nadzorowanie realizacji planów handlu zagranicznego i związanych z nimi planów płatniczych i kredytowych, bez względu na podporządkowanie resortowe jednostek bezpośrednio realizujących te plany,
  - 27) programowanie rozwoju oraz prowadzenie i nadzorowanie działalności służącej promocji polskiego eksportu i rozszerzaniu kontraktów gospodarczych z zagranicą, w tym również z międzynarodowymi organizacjami i ugrupowaniami handlowymi i gospodarczymi,
  - 28) współdziałanie z Ministrem Finansów przy opracowywaniu zasad systemu finansowego przedsiębiorstw handlu zagranicznego;
3. w dziedzinie gospodarki morskiej:
- 1) ustalanie projektów, prognoz, kierunków, proporcji i tempa rozwoju poszczególnych branż,
  - 2) ustalanie założeń i wskaźników do planów poszczególnych rodzajów działalności,
  - 3) ustalanie projektów wieloletnich i rocznych planów na podstawie wskaźników wynikających z narodowych planów społeczno-gospodarczych oraz koordynowanie planów zjednoczeń z uwzględnieniem zasad funkcjonowania jednostek inicjujących,
  - 4) ustalanie zadań i przydzielanie środków dla zjednoczeń i jednostek organizacyjnych,
  - 5) ustalanie zastrzeżonych dla Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej cen i taryf za usługi i wyroby produkowane przez przedsiębiorstwa gospodarki morskiej,
  - 6) ustalanie warunków ekonomicznych w transporcie i obsłudze spedycyjnej obrotów towarów z zagranicą oraz współdziałanie w opracowywaniu zasad tranzytu,
  - 7) ustalanie kierunków prac naukowo-badawczych, dla gospodarki morskiej,
  - 8) prowadzenie współpracy międzyresortowej i międzynarodowej dotyczącej wymiany informacji i wspólnych przedsięwzięć naukowo-badawczych i gospodarczych, niezbędnych dla realizacji zadań gospodarki morskiej,
  - 9) realizowanie zadań obronnych, określonych odrębnymi przepisami,
  - 10) ustalanie zasad organizacji i działania urzędów i izb morskich oraz ustalanie wytycznych do ich działalności,
  - 11) sprawowanie nadzoru nad działalnością organów administracji morskiej w dziedzinie: bezpieczeństwa żeglugi, utrzymania obszarów wodnych i technicznego pasa wybrzeża, ochrony wód morskich przed zanieczyszczeniem, ratownictwa morskiego i brzegowego, ochrony rybołówstwa morskiego, planowania przestrzennego oraz w sprawach porządku i zabezpieczenia przeciwpożarowego, przeciwsztormowego i przeciwlodowego na terenach objętych właściwością organów administracji morskiej,
  - 12) wykonywanie funkcji organu dozoru technicznego nad dźwigami i urządzeniami technicznymi w portach, państwowego nadzoru budowlanego na terenach objętych właściwością organów administracji morskiej i nadzoru nad rejestrem statków morskich,
  - 13) wydawanie przepisów w zakresie administracji morskiej oraz rozstrzyganie odwołań od decyzji organów tej administracji,
  - 14) sprawowanie nadzoru nad szkolnictwem morskim.
- § 4. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej sprawuje nadzór:
- 1) nad przedsiębiorstwami, organizacjami gospodarczymi, instytucjami i innymi jednostkami organizacyjnymi oraz nad morskimi szkołami — bezpośrednio mu podporządkowanymi,
  - 2) nad działalnością jednostek gospodarki uspołecznionej i innych osób prawnych oraz osób fizycznych w dziedzinach działalności, w których pełni funkcje naczelnego organu administracji państwowej.
- § 5. 1. Pracownicy Ministerstwa Handlu Zagranicznego przechodzą do pracy w Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej.
2. Pracownicy Ministerstwa Żeglugi przechodzą do pracy w Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej oraz w Ministerstwie Przemysłu Ciężkiego i w Ministerstwie Komunikacji.

§ 6. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1971 r. w sprawie zakresu działania Ministra Handlu Zagranicznego i jego uprawnień w dziedzinie koordynacji stosunków gospodarczych z zagranicą (Dz. U. Nr 19, poz. 183),

- 2) uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1972 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Żeglugi.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jarošzewicz*